تحلیل

نفت روی ۸۰ دلار ایستاد

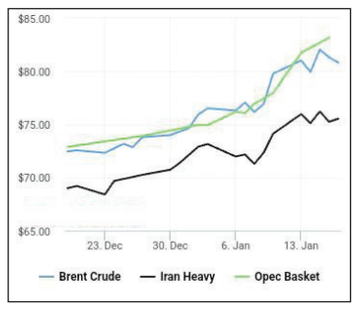

قیمت نفت در معاملات روز جمعه بازار جهانی کاهش یافت، اما تحت تاثیر جدیدترین تحریم‌های امریکا علیه تجارت انرژی روسیه و تشدید نگرانی‌ها نسبت به اختلالات در عرضه نفت، چهارمین رشد هفتگی متوالی خود را رقم زد. بهای معاملات نفت برنت با ۵۰ سنت معادل ۰.۶ درصد کاهش، ۸۰ دلار و ۷۹ سنت در هر بشکه بسته شد و ۱.۳ درصد رشد هفتگی نشان داد. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت امریکا با ۸۰ سنت معادل یک درصد کاهش، در ۷۷ دلار و ۸۸ سنت در هر بشکه بسته شد و برای کل هفته، ۱.۷ درصد کاهش ثبت کرد. فیلیپ فلاین، تحلیلگر ارشد گروه پرایس فیوچرز در این باره گفت: تحریم‌ها علیه روسیه، باعث محدود شدن عرضه در اروپا، هند و چین می‌شود. دولت بایدن یک هفته قبل، تحریم‌های گسترده‌تری را علیه تولیدکنندگان نفت و نفتکش‌های روسیه اعلام کرد. دویچه بانک پیش‌بینی کرد در صورت مختل شدن تولید نفت روسیه به میزان یک میلیون بشکه در روز در سه ماهه دوم تا سه ماهه چهارم، قیمت نفت برنت ممکن است به ۹۰ دلار صعود کند. با این حال، این بانک خاطرنشان کرد: چنین سناریویی ممکن است باعث شود اوپک و متحدانش، افزایش عرضه برنامه‌ریزی شده را عملی کنند که مستلزم دادن امتیاز به مقامات روسی است که به این ترتیب، رشد قیمت نفت را محدود می‌کند. سرمایه‌گذاران همچنین در حال ارزیابی پیامدهای احتمالی بازگشت دونالد ترامپ، رییس جمهور منتخب امریکا، به کاخ سفید در روز دوشنبه هستند. منتخب ترامپ برای تصدی وزارت خزانه‌داری، اعلام کرد آماده است تحریم‌های شدیدتری را علیه نفت روسیه اعمال کند. با این حال، عاملی که رشد قیمت نفت را محدود کرد، اظهارات مقامات امنیت دریایی یمن بود که اعلام کردند با توافق آتش‌بس در غزه، احتمالا عملیات نیروهای مسلح یمن در دریای سرخ متوقف خواهد شد. این عملیات، فعالیت کشتیرانی جهانی را در این منطقه مختل کرده و شرکت‌ها را ناچار کرده بود در بیش از یک سال گذشته، از مسیر طولانی‌تر و پرهزینه‌تر جنوب آفریقا استفاده کنند. کابینه امنیتی رژیم صهیونیستی، روز جمعه، توافق آتش‌بس را تصویب و راه را برای بازگشت اولین گروگان‌ها از غزه در اوایل روز یکشنبه هموار کرد. این توافق همچنان مشروط به تصویب کابینه کامل بود که بعد از ظهر جمعه تشکیل شد. انتظارات برای تقاضای بهتر نیز تا حدودی از بازار نفت حمایت کرد. داده‌هایی که نشان داد تورم در امریکا که بزرگ‌ترین اقتصاد جهان است، کاهش یافته، امیدها به کاهش نرخ بهره را تقویت کرد. معامله‌گران همچنین در حال ارزیابی داده‌های جدید از چین هستند که بزرگ‌ترین وارد کننده نفت جهان به شمار می‌رود. داده‌های روز جمعه نشان داد که اقتصاد چین، با هدف‌گذاری دولت برای رشد ۵ درصدی در سال گذشته همخوانی داشته است. اما تولید پالایشگاه‌های نفت چین در سال ۲۰۲۴، به دلیل تقاضای راکد برای سوخت و کاهش حاشیه سود پالایش نفت، برای اولین بار در بیش از دو دهه گذشته کاهش یافت. شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز روز جمعه اعلام کرد: تعداد دکل‌های حفاری نفت امریکا که معیاری برای سنجش تولید آتی در این کشور است، هفته گذشته دو حلقه کاهش یافت و به ۴۷۸ حلقه رسید. بر اساس گزارش رویترز، یک توده هوای سرد قطبی از روز جمعه، بخش‌های زیادی از امریکا را فرا گرفت و دما به زیر صفر رسید که به معنای تقاضا برای نفت گرمایشی و متاثر شدن فعالیت‌های تولید از سرمای منجمد کننده است.

خبر

۷.۵ میلیارد دلار قرارداد نفت و گازی ایران با روسیه

وزیر نفت گفت: هم‌اکنون شرکت‌های روسی در تعدادی از میدان‌های نفت و گاز ایران با سرمایه‌گذاری بیش از ۷.۵ میلیارد دلار قراردادهایی را در دست اجرا دارند. به گزارش ایلنا و به نقل از وزارت نفت، محسن پاک‌نژاد شامگاه جمعه (۲۸ دی) در نشست هم‌اندیشی با فعالان اقتصادی فدراسیون روسیه در مسکو اظهار کرد: بسیار خوشحالم که در جمع شما حضور دارم. در صنعت نفت ایران فرصت‌های سرمایه‌گذاری زیادی وجود دارد، به عبارت دیگر گنجینه‌ای از فرصت‌های سرمایه‌گذاری است که شامل توسعه میدان‌های گازی و نفتی، احداث پالایشگاه‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی می‌شود. وی با اشاره به اینکه هم‌اکنون شرکت‌های روسی در تعدادی از میدان‌های نفت و گاز ایران با سرمایه‌گذاری بیش از ۷.۵ میلیارد دلار قراردادهایی را در دست اجرا دارند، افزود: این پروژه‌ها پیشرفت‌های قابل توجهی داشته و زمینه فعالیت شرکت‌های ایرانی و روسی را در حوزه‌های تامین کالا و ساخت فراهم کرده است. وزیر نفت ادامه داد: نرخ بازده سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران بسیار جذاب است، اما تحقق این فرصت‌ها نیازمند مشارکت بانک‌ها و بازارهای مالی است تا فعالان این حوزه بتوانند قراردادها را به نتیجه برسانند. پاک‌نژاد یکی دیگر از حوزه‌های مهم و جذاب در صنعت نفت را بخش تامین کالا دانست و اظهار کرد: هم‌اکنون فرصت‌های مناسبی برای شرکت‌های روسی فراهم است و بسیاری از این شرکت‌ها به عنوان تامین کننده کالا در پروژه‌های نفتی ایران فعالیت دارند.

«تعادل» گزارش می‌دهد

وقتی تاریکی برف را سفیدتر می‌کند

گلناز پرتوی‌مهر |

در یک شب سرد زمستانی، صدای خاموشی مثل همیشه خاموش‌تر از هر صدای دیگری شنیده می‌شود. برقی که روزی بی‌وقفه جریان داشت، حالا غریبه‌ای است که گاه و بی‌گاه به خانه‌ها سر می‌زند و دوباره می‌رود. زمستان بی‌برق، بیش از آنکه پدیده‌ای فنی باشد، روایتی از معادله‌ای پیچیده بین کمبود منابع، مصرف بی‌رویه و سیاستگذاری‌های بلندمدت است.

به گزارش خبرنگار «تعادل»، وقتی به گذشته نگاه می‌کنیم، خاموشی برق همواره مفهومی تابستانی به نظر می‌رسید. اوج مصرف انرژی در ماه‌های گرم سال، به‌ویژه با افزایش استفاده از وسایل سرمایشی، عامل اصلی قطع برق تلقی می‌شد. اما در دهه اخیر، زمستان‌ها نیز به صحنه خاموشی‌ها بدل شده‌اند. دلایل این موضوع را می‌توان در تغییرات اقلیمی، الگوهای مصرف انرژی و چالش‌های تولید برق جست‌وجو کرد. زمستان بی‌برق شاید بیش از هر چیز دیگری به کمبود منابع گاز و سوخت مرتبط باشد. نیروگاه‌های تولید برق به میزان زیادی به گاز طبیعی وابسته‌اند و در روزهای سرد، اولویت با تامین گاز برای مصارف خانگی است. همین امر باعث می‌شود که برق، قربانی این تعادل شکننده شود.

ایران یکی از کشورهایی است که مصرف انرژی در آن نسبت به جمعیت بسیار بالاست. تعرفه‌های پایین و فرهنگ مصرفی نامناسب باعث شده تا منابع انرژی بدون توجه به محدودیت‌ها استفاده شوند.

به‌رغم ذخایر عظیم گازی، در سال‌های اخیر مشکلاتی همچون فرسودگی زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری ناکافی باعث کاهش ظرفیت تولید گاز شده است. در زمستان، با افزایش تقاضای گاز برای گرمایش، تامین سوخت نیروگاه‌ها با چالش مواجه می‌شود.

زیرساخت‌های تولید و انتقال برق در ایران به شدت فرسوده‌اند. این فرسودگی در شرایط سخت زمستانی می‌تواند منجر به قطعی‌های گسترده شود.

خاموشی‌های زمستانی تاثیرات گسترده‌ای بر زندگی مردم دارد. خانه‌هایی که گرمایش مرکزی آنها به برق وابسته است، در معرض سرمای شدید قرار می‌گیرند.

کسب‌وکارهایی که نیاز به برق پایدار دارند، با زیان‌های اقتصادی مواجه می‌شوند. حتی بیمارستان‌ها و مراکز حیاتی نیز از قطعی برق مصون نیستند و نیاز به استفاده از ژنراتورهای اضطراری دارند.

قطع برق همچنین به زندگی دیجیتال ما آسیب می‌زند. اینترنت که به بخشی حیاتی از کار و ارتباطات تبدیل شده، در نبود برق کارایی خود را از دست می‌دهد. خاموشی زمستانی تنها یک مشکل زیرساختی نیست؛ بلکه کیفیت زندگی را در تمام ابعاد تحت تاثیر قرار می‌دهد.

قصه‌های زمستان بی‌برق، در هر خانه‌ای متفاوت است. مادری که نمی‌تواند غذای گرم برای خانواده‌اش آماده کند. کودکی که در زیر پتو به درس خواندن با نور شمع مشغول است. کارگری که صبح زود به امید رسیدن به کار خانه، با سردی خانه و خیابان مواجه می‌شود. اصلاح الگوی مصرف انرژی در بخش‌های خانگی، صنعتی و تجاری می‌تواند تاثیر چشمگیری بر کاهش تقاضا داشته باشد. این اصلاح باید از طریق آگاهی‌بخشی عمومی و سیاستگذاری‌های هدفمند انجام شود.

حرکت به سمت توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی می‌تواند وابستگی به سوخت‌های فسیلی را کاهش داده و منبعی پایدار برای تولید برق فراهم کند.

نوسازی تجهیزات و شبکه‌های برق می‌تواند از هدر رفت انرژی جلوگیری کرده و توانایی شبکه برای مدیریت بحران‌ها را افزایش دهد. اولویت‌بندی تامین انرژی برای مصارف داخلی، به ویژه در زمان بحران، می‌تواند تاثیر قابل توجهی داشته باشد. توسعه نیروگاه‌های برق آبی، زغال‌سنگی و هسته‌ای می‌تواند به کاهش وابستگی به گاز طبیعی کمک کند. زمستان بی‌برق می‌تواند تلنگری باشد برای بازنگری در سیاست‌های انرژی کشور. این بحران نشان داد که اتکا به یک منبع انرژی، حتی اگر به وفور در دسترس باشد، می‌تواند کشور را در برابر تغییرات ناگهانی آسیب‌پذیر کند. راه رسیدن به آینده‌ای روشن، از اصلاح امروز آغاز می‌شود. اگر بتوانیم از درس‌های این زمستان برای برنامه‌ریزی بهتر استفاده کنیم، شاید زمستان‌های بعدی، به جای خاموشی و سرما، با نور و گرما همراه باشند.

پوتین اعلام کرد

تمایل روسیه برای صادرات ۵۵ میلیارد متر مکعب گاز به ایران

رییس جمهور روسیه در راستای تلاش مسکو برای متنوع کردن جریان صادرات گاز خود، روز جمعه اعلام کرد: روسیه ممکن است حداکثر ۵۵ میلیارد متر مکعب گاز در سال به ایران عرضه کند.

به گزارش ایسنا، از زمان آغاز جنگ در اوکراین در سال ۲۰۲۲، روسیه نفوذ خود در بازار گاز اروپا را که زمانی، یک منبع درآمد کلیدی برای شرکت دولتی گازپروم بود، از دست داده است. پوتین در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با مسعود پزشکیان، رییس جمهوری ایران، اعلام کرد: عرضه گاز روسیه به ایران می‌تواند به ۵۵ میلیارد متر مکعب در سال برسد، اما ابتدا باید در حجم اندک حداکثر دو میلیارد متر مکعب آغاز شود.

حجم ۵۵ میلیارد متر مکعب، مشابه جریان گاز روسیه از خط لوله زیردریایی نورد استریم ۱ به اروپاست که در انفجارهای سال ۲۰۲۲، آسیب دید. رییس جمهور روسیه پس از امضای یک معاهده استراتژیک با ایران گفت: اگر درباره حجم احتمالی عرضه صحبت می‌کنیم، بر این باوریم که عرضه باید با حجم اندک حداکثر دو میلیارد متر مکعب آغاز شود اما در کل، می‌تواند به ۵۵ میلیارد متر مکعب در سال برسد. شرکت گازپروم، در ژوئن سال میلادی گذشته، یک تفاهمنامه با شرکت ملی گاز ایران را برای عرضه گاز روسیه از طریق خط لوله به ایران امضا کرد. مسیرهای احتمالی برای این خط لوله فاش نشده‌اند.

بر اساس گزارش رویترز، وزیر نفت ایران در آن زمان گفته بود: ایران، روزانه ۳۰۰ میلیون متر مکعب گاز روسیه را دریافت خواهد کرد که به حدود ۱۱۰ میلیارد متر مکعب در سال بالغ می‌شود.

جهش قیمت یک سوخت حیاتی پس از تحریم‌های امریکا

قیمت‌های جهانی دیزل و حاشیه سود پالایش، پس از جدیدترین دور تحریم‌های امریکا علیه تجارت نفت روسیه و پیش بینی بازار از محدودیت عرضه، جهش یافت. به گزارش ایسنا، امریکا با هدف محدود کردن درآمد دومین صادرکننده بزرگ نفت جهان بر سر جنگ اوکراین، سخت‌ترین تحریم‌های خود را علیه تولیدکنندگان و نفتکش‌های روسی، در دهم ژانویه اعمال کرد. بسیاری از کشتی‌هایی که به تازگی هدف این تحریم‌ها قرار گرفته‌اند، بخشی از ناوگان سایه بوده‌اند که روسیه از آن، برای دور زدن محدودیت‌های غربی و حمل نفت به هند و چین استفاده کرده است. پالایشگاه‌های این کشورها از واردات ارزان روسیه که پس از حمله مسکو به اوکراین در اروپا ممنوع شد، سود برده‌اند.

ناتالیا لوساد، تحلیلگر شرکت «انرژی اسپکتس» اظهار کرد: حاشیه سود دیزل به دنبال انتشار اخبار تحریم‌ها، در حال افزایش است و انتظار داریم اختلالات قابل ملاحظه‌ای در صادرات دیزل روسیه ایجاد شود. وی افزود: حداقل ۱۵۰ هزار بشکه در روز از صادرات دیزل روسیه از پالایشگاه‌های شرکت‌های «گازپروم نفت» و «سورگوت نفت گاز» در خطر است. طبق داده‌های شرکت مالی LSEG، نرخ پریمیوم قرارداد پایه دیزل اروپا برای ماه آتی در مقایسه با ۶ ماه بعد، به ۵۰ دلار و ۲۵ سنت در هر تن در پنجشنبه افزایش یافت که بالاترین قیمت در ۱۰ ماه گذشته است. حاشیه سود پالایش دیزل نیز به ۲۰ دلار در هر بشکه رسید که بالاترین رکورد در پنج ماه و نیم گذشته است.

حاشیه سود پالایش دیزل در آسیا، روز دوشنبه، هشت درصد جهش کرده و به بالای ۱۷ دلار در هر بشکه رسیده بود که بزرگ‌ترین افزایش از سپتامبر تاکنون بود و در روز پنجشنبه، به حدود ۱۶.۵۰ دلار در هر بشکه کاهش یافت. بهای معاملات دیزل امریکا، در دهم ژانویه، بیش از پنج درصد افزایش یافت که بزرگ‌ترین رشد روزانه این معاملات از اکتبر بود و در روز پنجشنبه، به ۱۱۱ دلار در هر بشکه رسید که بالاترین رکورد در ۶ ماه گذشته بود. معاملات دیزل برای تحویل در ماه آتی، ۱۰ دلار گران‌تر از معاملات برای تحویل در ۶ ماه آینده است که بزرگ‌ترین تفاوت نرخ در یک سال گذشته به شمار می‌رود.

دو منبع تجاری در سنگاپور به رویترز گفتند: معامله‌گران و پالایشگاه‌ها، هزینه‌های بالاتر نفت خام را در قیمت سوخت و تولید پالایشگاهی لحاظ می‌کنند و اضافه کردند که بعید است که کاهش عرضه دیزل روسیه، مستقیما، تاثیر زیادی بر بازارهای آسیایی داشته باشد. یک منبع آگاه دیگر اظهار کرد: حتی با وجود حاشیه سود دیزل، مجتمع‌های پالایشگاهی آسیا ضعیف شده، زیرا قیمت‌های نفت، با سرعتی بسیار سریع‌تر از قیمت محصولات پالایش شده، افزایش یافته است. قیمت معاملات نقدی نفت دوبی نسبت به جمعه گذشته، به میزان ۸.۵ درصد افزایش یافت؛ در حالی که گازوییل سنگاپور برای تحویل در فوریه، در همین مدت، فقط ۵.۵ درصد رشد داشت.

اروپا که قبل از تحریم‌های ۲۰۲۲ غرب، بزرگ‌ترین خریدار دیزل روسیه بود، برای جبران این کمبود، به واردات از هند، خاورمیانه و امریکا روی آورد. صادرات دیزل و گازوییل روسیه به اتحادیه اروپا و انگلیس، پس از اعمال تحریم‌ها، غرب علیه مسکو در سال ۲۰۲۲، به شدت کاهش یافت و به فروشندگان دیگر در خاورمیانه و امریکا فرصت داد تا خلأ به وجود آمده را پر کنند.

جیمز نوئل بسویک، تحلیلگر کالاهای اسپارتا در این‌باره گفت: در حالی که بیشتر ۱۸۳ کشتی تحریم شده، بیشتر برای جابه جایی نفت خام و نفت کوره به نسبت دیزل استفاده شده‌اند، این نگرانی وجود دارد که تحریم‌ها بر فعالیت پالایشگاه‌ها در هند و چین تاثیر بگذارد و تولید و صادرات دیزل آنها را به اروپا کاهش دهد. وی افزود: در صورتی که عرضه روسیه به‌طور قابل توجهی مختل شود، ترکیه و برزیل که بزرگ‌ترین خریداران سوخت روسیه هستند، باید فروشندگان جایگزینی مانند امریکا و کشورهای خاورمیانه پیدا کنند که رقابت را برای خریداران اروپایی تشدید خواهد کرد. بر اساس گزارش رویترز، سایر تحلیلگران می‌گویند که بازار در نهایت، با تحریم‌های جدید سازگار خواهد شد.

نفتکش‌های روسی نیمه تمام تحریم شدند

شش نفتکش روسی که در کشتی‌سازی «زوزدا» (Zvezda) روسیه در دست ساخت هستند، هدف تحریم‌های امریکا قرار گرفته‌اند.

برای نخستین بار است که واشنگتن، نفتکش‌ها را قبل از اینکه به آب انداخته شوند، تحریم می‌کند. تحریم‌هایی که یک هفته قبل از سوی امریکا برای تشدید فشار بر روسیه و محدود کردن درآمد نفتی این کشور اعلام شدند، باعث افزایش قیمت نفت و هزینه‌های ارسال نفت شده‌اند. رویترز در بررسی خود دریافت از ۱۸۳ کشتی که هدف تحریم‌های امریکا قرار گرفته‌اند، شش نفت در کشتی‌سازی «زوزدا»، هنوز در دست ساخت هستند. شرکت سوفکامفلوت، خریدار دو کشتی و شرکت روس‌نفت فلوت که وابسته به روس‌نفت است، خریدار چهار کشتی دیگر است. هر دوی این شرکت‌ها نیز تحت تحریم‌های امریکا قرار دارند.

این تحریم‌ها، ناوگان سایه روسیه را هدف گرفته‌اند که مسکو از آنها برای دور زدن سقف قیمت گروه هفت استفاده می‌کند. تحت مکانیزم سقف قیمت، محموله‌های نفت روسی فقط به شرطی می‌توانند از خدمات حمل و بیمه غربی استفاده کنند که ۶۰ دلار در هر بشکه یا کمتر از آن به فروش رفته‌اند. یک منبع صنعتی فعال در تجارت نفت روسیه، تحریم کردن کشتی‌هایی که هنوز ساخت آنها تکمیل نشده است، توجیه هزینه تکمیل آنها را برای روسیه دشوار می‌کند. روسیه پس از این تحریم‌ها، با کمبود نفتکش برای صادرات نفت خود روبه‌رو خواهد شد، زیرا بیش از ۶۰ درصد از نفتکش‌های تحت تحریم، در دو ماه گذشته، وارد بنادر روسیه شده‌اند. بر اساس گزارش رویترز، کمبود کشتی برای نفت روسیه، به رشد شدید نرخ حمل بار در سراسر جهان منتهی شده است. شرکت «زوزدا» که در سال ۲۰۱۵ راه‌اندازی شد، یک کشتی‌سازی بزرگ روسی است که تنها شرکتی در این کشور است که می‌تواند کشتی‌های نفت و گاز در ظرفیت بزرگ بسازد. خود این کشتی‌سازی نیز در لیست تحریم‌های اخیر امریکا قرار گرفت.

افزایش ۴ میلیون لیتری تولید گازوییل پالایشگاه آبادان

مدیرعامل پالایشگاه آبادان گفت: با بهره‌برداری از واحد شکست هیدروژنی که بخش اول فاز ۲ توسعه پالایشگاه آبادان است، روزانه ۴ میلیون لیتر به تولید گازوییل این پالایشگاه افزوده شده است. به گزارش تسنیم، فردین راشدی، مدیرعامل پالایشگاه آبادان در نشستی خبری اظهار داشت: ما توان تولید بنزین با استاندارد یورو ۴ را داریم و با وجود واحد الکیلاسیون، توان تولید بنزین با اکتان ۹۷ را داریم. وی افزود: به پالایشگاه‌های کشور تکلیف شده که فقط بنزین معمولی با اکتان ۸۷ تولید کنند که این تصمیم نیز برای افزایش کمی تولید بنزین است. راشدی خاطرنشان کرد: در پالایشگاه آبادان روزانه ۸ تا ۱۰ میلیون لیتر بنزین تولید می‌کنیم که با نفتای سبک و مواد اکتان افزا این حجم به ۱۵ میلیون لیتر هم می‌رسد. وی ادامه داد: با بهره‌برداری از واحد شکست هیدروژنی که بخش اول فاز ۲ توسعه پالایشگاه آبادان است، روزانه ۴ میلیون لیتر به تولید گازوییل این پالایشگاه افزوده شده است. مدیرعامل پالایشگاه آبادان تصریح کرد: برای تامین سوخت مایع نیروگاه‌ها واردات گازوییل در حال انجام بود که با بهره‌برداری از این واحد، بخشی از واردات گازوییل جبران شد. وی افزود: گازوییل تولیدی این واحد، با شاخص‌های استاندارد یورو ۵ است.

راشدی با بیان اینکه بخش اول فاز ۲ توسعه پالایشگاه آبادان با سرمایه‌گذاری ۱.۲ میلیارد یورویی تکمیل شده، گفت: اجرای بخش دوم فاز ۲ نیز با سرمایه مورد نیاز ۱.۸ میلیارد یورو آغاز شده که این سرمایه یا از محل خط اعتباری چیت تامین می‌شود یا با مجوزهایی که از سوی مجلس صادر شده، با آورده‌های ناشی از فروش محصولات پالایشگاه تامین خواهد شد.

اخبار

۴۵ درصد معاملات نیروگاه‌ها در بورس انرژی انجام شد

مدیرعامل شرکت توانیر گفت: ۴۵ درصد از معاملات نیروگاه‌ها در ۹ ماه نخست امسال، در بورس انرژی و انعقاد قراردادهای دوجانبه انجام شده است. به گزارش مهر، مصطفی رجبی مشهدی، مدیرعامل شرکت توانیر اظهار کرد: ۴۵ درصد از معاملات نیروگاه‌ها در ۹ ماه نخست امسال، در بورس انرژی و انعقاد قراردادهای دوجانبه انجام شده است. وی افزود: در ۹ ماه نخست امسال، تولید خالص نیروگاه‌ها حدود ۲۹۵ میلیارد کیلووات ساعت بود که از این میزان ۱۳۴ میلیارد کیلووات ساعت از طریق معاملات برق در بورس انرژی و انعقاد قراردادهای دوجانبه انجام شده که حدود ۴۵ درصد حجم کل معاملات برق است. رجبی مشهدی با بیان اینکه ۱۶۱ میلیارد کیلووات ساعت یعنی ۵۵ درصد حجم کل معاملات نیز از طریق بازار عمده فروشی برق انجام شده است، ادامه داد: با توجه به سهم ۴۵ درصدی معاملات خارج از بازار برق در ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۳، هدف تعیین شده در برنامه هفتم محقق شده است. به گفته مدیرعامل توانیر، براساس قانون برنامه پنج‌ساله هفتم، وزارت نیرو مکلف شده به نحوی برنامه‌ریزی کند که سهم معاملات برق در خارج از بازار برق تا پایان سال دوم برنامه به حداقل ۳۰ درصد و در انتهای برنامه به حداقل ۶۰ درصد از کل معاملات برسد.

مخالفت مجلس هفتم با افزایش سالانه نرخ حامل‌های انرژی علت ناترازی فعلی

یک کارشناس انرژی گفت: اگر بخواهیم مساله ناترازی انرژی را ریشه یابی کنیم، زمستان ۱۳۸۳ سیاست‌های اشتباه حکمرانی در حوزه انرژی است یعنی مخالفت مجلس هفتم با افزایش سالانه نرخ حامل‌های انرژی است. محمدجواد نوفرستی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به کمبود یک سومی نیاز گاز گفت: در زمستان جاری ناترازی گاز به ۳۵۰ میلیون متر مکعب رسید، اگرچه اولویت برای دولت بخش خانگی است، اما بر اساس آمار ارایه شده در بخش خانگی، اداری، تجاری و صنایع غیر عمده مصرف گاز به ۷۰۰ میلیون متر مکعب رسید که ۱۵۰ میلیون متر مکعب برای صنایع، نیروگاه‌ها و تعهدات صادراتی باقی ماند. وی با اشاره به اینکه بحرانی که امروز شاهدیم و صنایع و نیروگاه‌ها به سوخت دوم نیاز دارند، خاطرنشان کرد: در شرایطی به سر می‌بریم که شهرک‌های صنعتی دو روز در هفته برق ندارند و با محدودیت‌های گازی و گازوییلی نیز مواجهند. به گفته وی قیمت گازوییل برای صنایع ۳۰۰ تومان است، اما ادعا شده بخش خصوصی گازوییل لیتری ۱۷ تا ۲۰ هزار تومان در اختیار دارند. نوفرستی خاطرنشان کرد: اگر بخواهیم مساله ناترازی انرژی را ریشه یابی کنیم، این مساله به دو دهه گذشته مربوط می‌شود، از زمستان ۱۳۸۳ سیاست‌های اشتباه حکمرانی در حوزه انرژی است که نقطه شروع آن مخالفت مجلس هفتم با آخرین بودجه سالانه دولت اصلاحات بود، افزایش سالانه نرخ حامل‌های انرژی بود. وی ادامه داد: در آن سال قرار بود قیمت برق و گاز مانند سال‌های گذشته دولت اصلاحات افزایش داشته باشد، اما مجلس هفتم به ریاست آقای عادل طرح تثبیت قیمت‌ها به عنوان عیدی به مردم را کلید زدند. این کارشناس انرژی ادامه داد: از همان زمان موضوع انرژی و اقتصاد انرژی از ریل خارج شد به‌طوری که نه برای مردم ارزشی دارد و نه برای سرمایه‌گذار ارزش سرمایه‌گذاری دارد. نوفرستی خاطرنشان کرد: در این شرایط رغبتی برای برای تولیدکننده تجهیزات تجهیزات هم وجود ندارد که کالای کم مصرف تولید کند.

چرا راندمان نیروگاه‌ها در کشور پایین است؟

یک کارشناس انرژی گفت: توسعه تجدیدپذیرها امری الزام آور است و برای ورود بخش خصوصی به آن باید قیمت گذاری دستوری حذف شود تا بخش خصوصی با نگاهی اقتصادی در حوزه تجدیدپذیرها سرمایه‌گذاری کند. محمدصادق مهرجو، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اینکه یکی از ملزومات مقابله با بحران انرژی افزایش راندمان نیروگاهی است، گفت: برای کاهش بحران انرژی در کشور باید به سمت افزایش راندمان نیروگاه‌ها و از رده خارج شدن نیروگاه‌های راندمان پایین نظیر نیروگاه بعثت پیش برویم. وی ادامه داد: گفته می‌شود میانگین راندمان نیروگاه‌های کشور ۳۹.۹ درصد است در حالی که مطالعه موردی نیروگاه‌ها نشان‌دهنده پایین بودن راندمان نیروگاهی است که به واسطه چند نیروگاه سیکل ترکیبی میانگین کلی راندمان نیروگاهی افزایش پیدا می‌کند. این کارشناس انرژی با اشاره به اینکه راندمان نیروگاهی باید به ۶۰ درصد برسد و توسعه تجدیدپذیرها در اولویت قرار بگیرد، خاطرنشان کرد: برای آنکه بتوانیم نیروگاه‌های موجود را ارتقا دهیم به سرمایه‌گذاری‌های کلان نیازمندیم و متاسفانه سرمایه‌گذار به دلیل قیمت گذاری دستوری رغبتی به سرمایه‌گذاری در این بخش از خود نشان نمی‌دهد. مهرجو ادامه داد: در اقصی نقاط جهان استفاده از انرژی‌های پاک یا تجدیدپذیر جایگزین سوخت‌های فسیلی شده است. به گفته وی، در کشور ما باید ۲۰ درصد برق مورد نیاز شبکه برق کشور از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر تامین شوند. این کارشناس انرژی با اشاره به پتانسیل کشور برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تصریح کرد: در ایران ظرفیت مناسبی برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی وجود دارد که این امر نیاز به سرمایه‌گذاری دارد که متاسفانه بخش دولتی توان لازم برای سرمایه‌گذاری را ندارد.